

СОВЕТ САБИНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
422060, Республика Татарстан, Сабинский район,
п.г.т. Богатые Сабы, ул. Г.Закирова, 52

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
САБА МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОН СОВЕТЫ

422060, Татарстан Республикасы, Саба районы,
Байлар Сабасы ш.т.п., Г.Закиров урамы, 52 йорт

тел. (84362) 2-31-33, 2-31-44, факс (84362) 2-31-74, e-mail: saba@tatar.ru, www.saby.tatarstan.ru

№ 46 от 24.01.2021

на № _____ от _____

КАРАР

Татарстан Республикасы Саба муниципаль
районы территориясендэ жир эшлэрэн
башкаруга ордер (рөхсәт) бирү тәртибе
турындагы Нигезләмәне раслау хакында

“Россия Федерациясендэ жирле үзидарәне оештыруның гомуми
принциплары турында” 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль
закон нигезендә, Татарстан Республикасының Саба муниципаль районы
территориясендэ жир эшлэрэн башкаруны тәртипкә салу һәм төзекләндерүне
яхшырту максатларында, Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы
Советы КАРАР БИРДЕ:

1. Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы территориясендэ
жир эшлэрэн башкаруга ордер (рөхсәт) бирү тәртибе турындагы Нигезләмәне
расларга (кушымта итеп бирелә).
2. Элеге каарны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чeltәрендә
Татарстан Республикасының Хокукый мәгълүматлар турындагы
<http://pravo.tatarstan.ru> рәсми порталында һәм Саба муниципаль районының
<http://saby.tatarstan.ru> рәсми сайтында бастырып чыгарырга.

Саба муниципаль
районы Бацлыгы

Р.Н. Минниханов

Татарстан Республикасы
Саба муниципаль районы
Советының 2021 елның
24 февралендәге 46 номерлы
каары белән
РАСЛАНГАН

**Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы территориясендә жир
эшләрен башкаруга ордер (рөхсәт) бирү тәртибе турындагы
Нигезләмә**

1. Гомуми нигезләмәләр.

1.1. Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы территориясендә жир эшләрен башкаруга ордер (рөхсәт) бирү тәртибе турында әлеге Нигезләмә Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, Россия Федерациясе Жир кодексы, “Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында” 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә эшләнгән.

1.2. Әлеге Нигезләмә инженерлык чeltәrlәren hәm коммуникацияләрне салганда, ремонтлаганда, жир эшләрен башкарганда, шулай ук Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы территориясендә авария-торғызу эшләрен башкарганда, жир эшләрен башкару хокукуна оешмага, ордерны (рөхсәтне) рәсмиләштерү hәm бирү тәртибенә бердәм таләпләр куя.

1.3. Нигезләмә территориине төзекләндерү буенча жир эшләрен координацияләү, транспорт хәрәкәтендә авырлыкларны булдырмау, территориине төзекләндерү кагыйдәләрен бозмау, аварияләрне hәm башка гадәттән тыш хәлләрне булдырмау максатыннан эшләнгән hәm Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы территориясендә жир эшләрен башкаруның төп кагыйдәләрен билгели.

1.4. Нигезләмә таләпләре, оештыру-хокукий формаларына hәm ведомствога караастан, Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы территориясен төзекләндерү белән бәйле жир, төзелеш hәm ремонт эшләрен башкаручы (планлаштыручы) барлык оешмалар, шәхси эшмәкәрләр, физик затлар өчен мәжбүри.

1.5. Нигезләмәдә түбәндәге терминнар hәm төшенчәләр кулланыла:

– авария эшләре - инженерлык коммуникацияләрендә, башка объектларда кешеләрнең иминлегенә, аларның хокукларына, шулай ук закон тарафыннан саклана торган мәнфәгатьләренә куркынычларны бетерү өчен жир эшләрен кичекмәстән башкару таләп ителә торган зыян килгән очрактагы ремонт-торғызу эшләре

– Ордерны гамәлдән чыгару - объектта эшләр башкару хокукуннан мәхрүм итү;

– объект хужасы – милек хокуқында, хужалык алып бару хокуқында, оператив идарә хокуқында, аренда хокуқында (әгәр объектка аренда шартнамәсе белән каралган булса), гомерлек мирас итеп биләү хокуқында, дайми (сроксыз) файдалану хокуқында, йә аны куллануны, эксплуатацияләүне һәм карап тотуны гамәлгә ашыручы оешма (объектның хужасы) булган зат.;

– төзекләндерүне торғызу – бозылган төзекләндерү норматив актларның техник таләпләренә туры килә торган халәткә китерү; елның салкын вакытында объектның яшәеше мөмкинлеген күздә тоткан төзекләндерүне өлешчә торғызу рөхсәт ителә;;

– юл - транспорт чаралары хәрәкәте өчен билгеләнгән яки жайлыштырылган һәм файдаланыла торган жиролосасы яки ясалма корылма өслеге. Юл үз эченә бер яки берничә машина йөрү өлешен, шулай ук трамвай юлларын, тротуарларны, юл кырыларын һәм аеручы полосаларны ала;

– юл килеме-юлның конструктив элементтери, ул өслектән, нигездән һәм өстәмә катламнардан тора (су саклау, жылылык изоляциясе, дренлаучы h. b.);

– заказ бирүче-объектлар төзүне, үзгәртеп коруны һәм ремонтлауны (капиталь ремонтны), шулай ук инженерлык эзләнүләрен башкаруны, объектларны төзү, реконструкцияләү, ремонтлау (капиталь ремонтлау) өчен проект документациясен әзерләүне тәэммин итүче жир участогы хужасы (яисә үзе) булып торучы юридик яисә физик зат;

– жир эшләре – грунт тартып алу (эшкәрту), аны күчерү, грунт тигезләү һәм тыгызлау белән жәю, шулай ук урман кисү һәм территорияне чистарту белән бәйле әзерлек эшләре комплексы, (шул исәптән мәйданнарны, полотноны, откосларны планлаштыру; жир катламын бизәкләү; юл кырыларын чабу (нигезеннән); борау-кран машиналары белән бораулау; грунтны йомшарту; котлован тишекләрен томалау). Бина отмосткасы һәм фундаментының конструктив катламы тирәнлегендә, бина отмосткасы зонасында башкарыла торган эшләр жир эшләре булып саналмый.

– яшел утыртмалар зонасы - табигый һәм ясалма чыгышлы агач-куаклык һәм үләнчел үсемлекләр белән капланган территория, шул исәптән парклар, бакчалар, скверлар, газоннар;

– эшләр башкару зонасы - эшләр башкару өчен бүләп бирелгән территория, шулай ук эшләр башкарганда кулланыла торган территория, шул исәптән материалларны, жиһазларны, механизмнарны, көнкүреш шәһәрчекләрен вакытлыча урнаштыру өчен дә;

– инженерлык коммуникацияләре - жир асты һәм жир өсте чөлтәрләре, ачык һәм ябык канализация трассалары, электр, жылылык, газ, су белән тәэммин итү, электр транспортының элементе чөлтәрләре, шулай ук алардагы корылмалар;

– капиталь ремонт - объектның физик тузу һәм (яисә) жимерелүгә бәйле рәвештә аерым конструктив өлешләрен торғызу яки , объектның төп техник-икътисадый күрсәткечләрен үзгәртмичә, аларны эксплуатацияләү күрсәткечләрен яхшырта торган шундай ук яисә башка объектларга алмаштыру эшләре ;

– кызыл сыйыклар - гомуми файдаланудагы территорияләрнең гамәлдәге, планлаштырыла торган (үзгәртелә торган, яңадан төзелә торган) чикләрен,

электр тапшыру линияләре, элемтә линияләре (шул исәптән линия-кабель корылмалары) урнашкан жир кишәрлекләре чикләрен, торба үткәргечләрне, автомобиль юлларын, тимер юл линияләрен һәм корылмаларны (линия объектлары) билгели торган сзыыклар;

– объект - биналар һәм корылмалар, инженерлык коммуникацияләре, геодезик билгеләр, юллар һәм юл корылмалары, трамвай юллары һәм башка рельс юллары, төзекләндерүнең башка объектлары, шул исәптән яшел утыртмалар, шәһәр инфраструктурасы элементлары, ваклап сату, реклама, халыкка хезмәт күрсәтү объектлары;

– өченче категория катлаулылык объектлары - вакытлыча, сезонлы яисә ярдәмче билгеләнештәге биналар һәм корылмалар, шул исәптән җәмәгать бәдрәфләре, тиешле төzelешләре булган спорт мәйданчыклары;

– ордер - Саба муниципаль районы Башкарма комитеты тарафыннан бирелә торган эшләрне башкару хокукун бирә торган документ;

– жир асты инженерлык корылмаларын һәм коммуникацияләрен саклау зонасы - чикләре законнар һәм башка норматив хокукий актлар нигезендә билгеләнә торган жир асты инженерлык коммуникацияләре буйлап (әйләнәтирәдә) урнашкан территория, аның кысаларында әлеге корылмаларның һәм коммуникацияләрнең хужалары, шулай ук жир асты инженерлык корылмаларының һәм коммуникацияләренең торышына, карап тотуга һәм эксплуатациясенә контроль һәм күзәтчелекне гамәлгә ашыручы органнар белән килештермичә эшчәнлекнең теләсә нинди төрләрен үткәру тыела;

– янәшәдәге территория - объект тирәсендәге биш метр радиусындагы территория;

– грунт эшкәртү - уемтык (ярымуемтык), тыгыз туфрактан төzelмә (ярым), тигезләү катламы, фильтрга каршы җайланма, кире фильтр, дренаж урнаштыру. Грунтны эшкәртү гидромеханизация чараларын файдаланып механикалаштырылган ысул белән яисә кулдан башкарылырга мөмкин;

– эшләр-грунт эшкәртү, шәһәр территорияләрен төзекләндерүне вакытлыча бозу, юл хәрәкәтен вакытлыча чикләү яисә вакытлыча туктату белән бәйле объектларны төзү, реконструкцияләү, ремонтлау (капиталь ремонт), карап тоту эшләре, шулай ук проект-тикшеренү, жир төzelеше, шулай ук өзәрлек эшләре (шул исәптән төzelеш материалларын һәм конструкцияләрен саклау, машиналар һәм механизмнар, вакытлыча биналар һәм корылмалар ны урнаштыру), авария эшләре;

– үзgәртеп кору - капиталь төzelеш объектларының, аларның өлешләренең параметрларын (биеклекләр, катлар саны, мәйдан, житештерү егәрлеге күрсәткечләре, күләме) һәм инженерлык – техник тәэмин итүнең сыйфатын үзgәртү;

– килештерүче оешмалар - оешмалар, учреждениеләр, шулай ук кызыксынучы затлар - үзләренең ризалыгын бирүче һәм эш башкаруга шартлар тудыручу жир кишәрлекләренең хокук ияләре;

– төzelеш - биналар, корылмалар төзү (шул исәптән жимерелгән капиталь төzelеш объектлары урынында);

- төзелеш мәйданчығы - төзелеш, реконструкция, капиталь ремонт объектларын урнаштыру өчен, шулай ук төзелеш чорына(реконструкция, капиталь ремонт) материалларны һәм конструкцияләрне саклау өчен, машиналар һәм механизмнар, вакытлы биналар һәм корылмалар урнаштыру өчен билгеләнгән тәртиптә бүләп бирелгән жир кишәрлеге;
- Ордерның гамәлдә булуын туктатып тору - ачыкланган хокук бозуларны тулысынча бетерүгә кадәр чорда эшләр башкаруны вакытлыча тыю;
- эшләр башкаучы- территорияне төзекләндерү кагыйдәләрен бозу белән бәйле жир, төзелеш һәм ремонт эшләрен башкаучы юридик яисә физик зат (генподрядчы да, субподрядчы да);
- проект (төзелеш, эшләр башкаруны оештыру) - билгеләнгән тәртиптә килештерелгән, текст формасында һәм карталар (схемалар) рәвешендә материалларны үз эченә алган һәм объектны һәм аның өлешләрен төзүне һәм реконструкцияләүне, шулай ук объектны ремонтлауны (капиталь ремонтлауны) тәэммин иту өчен архитектура, конструктив һәм инженер-техник чишелешләрене билгели торган проект документациясе;
- ремонт - объектның төзеклеген һәм эшкә файдалылыгын (шул исәптән аның эксплуатация характеристикаларын) торгызу эшләре, аларны үтәгәндә объектның ышанычлылыгының һәм иминлегенең конструктив һәм башка характеристикалары бозылмый торган эшләр;
- кышкы чор - 1 ноябрьдән 31 марта кадәр чор.

2. Жир эшләрен башкаруга ордер бирү тәртибе.

2.1. Әлеге Нигезләмәгә 1 нче күшымтада күрсәтелгән исемлек нигезендә жир эшләренең барлык төрләрен башкару бары тик жир эшләрен башкаруга ордер булганда гына (алга таба - «Ордер») рөхсәт ителә.

2.2. Саба муниципаль районы Башкарма комитеты төзелеш һәм жир эшләрен, территорияне төзекләндерүне бозу белән бәйле инженерлык коммуникацияләрен төзү һәм ремонтлау эшләрен башкару срокларын килештерүне һәм координацияләүне гамәлгә ашыра.

2.3. Жир эшләрен башкаруга ордер Саба муниципаль районының Башкарма комитеты тарафыннан (алга таба - «Башкарма комитет») әлеге Нигезләмәгә 2 нче күшымта нигезендәге форма буенча бирелә.

2.4. Жир эшләрен башкаруга ордер алу өчен, эшләр башланганчы 10 көннән дә соңга калмыйча, Башкарма комитетка, 3 нче күшымта нигезендә, объектның финанслар, кирәkle материаллар, механизмнар, саклау чараплары (юл билгеләрен кисәтә торган коймалар) белән тәэммин ителеше турында раслап, язма гариза һәм әлеге Нигезләмәгә 4 нче күшымта нигезендә кирәkle документлар бирергә кирәк.

2.5. Ордерны алу бурычы заказчы яки эшләр башкаучыга йөкләнә.

2.6. Эшләрне башкаучы, заказчының рәсмиләштерелгән ордеры булуына инанмыйча, эшләр башкарырга хокуклы түгел.

2.7. Башкарма комитет жир эшләрен башкаруга ордер алуга язмача гариза алган көннән соң 10 көн эчендә:

а) документларның булуын һәм аларның билгеләнгән таләпләргә туры килүен тикшерә;

б) проектның дәүләт шәһәр төзелеше нормативлары һәм кагыйдәләре таләпләренә туры килүен тикшерә;

в) жир эшләрен башкаруга ордер бирә яисә, баш тартуның сәбәпләрен курсәтеп, ордер бирүдән баш тарта.

2.8. Рөхсәт бирүдән баш тарту өчен түбәндәгеләр нигез була:

– Мәрәжәгать итүче тарафыннан 4 нче күшымтада курсәтелгән документлар тулы күләмдә бирелмәгән яки тәкъдим ителгән гаризада һәм (яисә) документларда тулы булмаган һәм (яисә) дөрес булмаган мәгълүмат бар;

– Тиешле документ мәрәжәгать итүченең үз инициативасы белән тәкъдим ителмәгән булса, дәүләт хакимиите органы, жирле үзидарә органы яки дәүләт хакимиятенең ведомство буйсынуындагы органы яисә жирле үзидарә органы тарафыннан документлар һәм (яисә) муниципаль хезмәт күрсәтү өчен кирәkle мәгълүмат булмауны дәлилләүче ведомствоара гарызnamәгә жавап керү;

– Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларына салымнар, жыемнар һәм башка түләүләр буенча бурыч булу.

Авария хәлендәге хәлләргә һәм эшләргә бәйле очраклар, Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларына салымнар, жыемнар һәм башка түләүләр буенча бурыч булуы жир эшләренә рөхсәт бирүдән баш тарту өчен нигез була алмый.

2.9. Жир эшләрен башкаруга ордер оешманың, предприятиенең, учреждениенең вазыйфаи затына яисә физик затка - капиталь төзелеш объектларын төзү, реконструкцияләү, капиталь ремонтлау буенча заказчыга тапшырыла.

2.10. Башкарма комитет, жир эшләрен башкаруга ордер биргәндә, эшләрне башкару срокларын һәм, жирле шартларны исәпкә алып, бозылган төзекләндерүне тулысынча торғызу срокларын билгели.

2.11. Ордер, гамәлдәге төзелеш нормаларында һәм кагыйдәләрендә каралган эшләрне башкаруның норматив дәвамлылыгын исәпкә алып, тапшырылган эшләр башкару графигы нигезендә билгеле бер срокка рәсмиләштерелә.

2.12. Ордер анда курсәтелгән эш төрләре, күләме, вакыты һәм урыны буенча гамәлдә. Эшләр ордерда курсәтелгән эшләрне башкаручы тарафыннан гына башкарыла ала. Эшләрне башкару барышында мәрәжәгать итүче Башкарма комитетка рөхсәт бирү шартларын үзгәртү түрүнде хәбәр итә (эшләрне жаваплы башкаручы, лицензияләр срокы тәмамлану, проект каарарларының житди үзгәрешләре h.b.). Ордерында курсәтелгән эш башкаручыны алыштырган, объектны башка житештерүчегә тапшырган очракта, ордер бирелгән эшләр заказчысы аны кичекмәстән башка эш башкаручыга рәсмиләштерергә тиеш. Гамәлдәге ордерга үзгәрешләр һәм өстәмәләр аны биргән урында гына кертелә.

2.13. Ордерда курсәтелгән эшләр башлану срокы 5 (биш) көннән артык вакытка кичектерелгәндә, эшләрне башкаруга бирелгән ордер гамәлдә түгел

дип таныла һәм вакыты узганнын соң 3 көн эчендә Башкарма комитетка кире кайтарылырга тиеш.

2.14. Төзелеш дәвамлылығы бер айдан артық булган эшләрне башкарганда жир эшләрен башкаруга ордер, аларның һәркайсына эшләү срокларын билгеләп, аерым этапларга бирелергә мөмкин.

2.15. Эшләрне башкаручы яки заказчы тарафыннан элек башкарылган жир эшләре буенча системалы рәвештә (2 һәм аннан да күбрәк) әлеге Кагыйдәләрнең нигезләмәләре үтәлмәгән, эшләр башкаручы яки заказчы тарафыннан жир эшләрен башкаруның килештерелгән сроклары системалы рәвештә бозылган (2 һәм аннан да күбрәк) булса, төзекләндөрү торгызылмаган яки башланган эшләр тәмамланганчы һәм аларны үтәгәндә жибәрелгән хокук бозуларны төзэткәнчегә кадәр элек бирелгән ордер буенча нинди дә булса бурычлар булган очракта, Башкарма комитет ордер бирүдән баш тарта.

2.16. Башкарма комитет түбәндәге очракларда ордерның гамәлдә булуын тұктатып тора:

- башкаручы тарафыннан ачыкландырылған хокук бозуларны бетерү буенча күрсәтмәләрне системалы рәвештә (2 һәм аннан да күбрәк) үтәмәү;
- жир эшләре башкарыла торған объектның торышы кешеләр гомеренә яисә сәламәтлегенә һәм транспорт хәрәкәтенә куркыныч тудырса;
- заказчы яисә эшләр башкаручы тарафыннан ордерны рәсмиләштерүнен билгеләнгән тәртибен бозуларны ачыклау, алар нигезендә ул бирелгән рөхсәтләр, килештерүләр гамәлләрен вакытлыча тұктату ;
- жир эшләре үткәрелә торған урын белән янәшә урнашкан биналар һәм корылмаларның конструкцияләре һәм элементлары деформациясе барлыкка килу.

2.17. Ордерның гамәлдә булуы тұктатылған очракта, эш башкаручының ордеры тартып алышырга тиеш, алмашка житешсезлекләрне бетергәнчегә кадәр эшләрне тұктату турында күрсәтмәләр бирелә.

2.18. Ордерның гамәлдә булуын тұктатып торуга сәбәп булган хокук бозулар бетерелгәннән соң, аның гамәлдә булуы торгызыла (ордер эшләр башкаручыга кайтарыла). Шул ук вакытта ордерда аның эшчәнлеген тиешле чорда тұктатып тору турында тамга ясала.

2.19. Ордерның гамәлдә булуын торгызу эшләр башкаручының хокук бозуларны бетерүне раслың һәм жир эшләрен алға таба башкарғанда әлеге Кагыйдәләрнең үтәлешен гарантияли торған Вәкаләтле органга язмача гаризасы буенча башкарыла.

2.20. Вакыты чыккан ордер буенча эшләрне гамәлгә ашыру тыела. Вакыты чыккан ордер буенча эшләр үткәрү үз белдеге белән жир эшләрен башкару дип таныла. Эшләр билгеләнгән срока үтәлмәсә яисә ордерда билгеләнгән срокларда эшне төгәлләргә мөмкинлек бирми торған сәбәпләр барлыкка килгән очракта, заказчы яисә эшләр башкаручы эшләрне башкару срокларын озайту турында язма утенеч белән Башкарма комитетка мөрәжәгать итәргә тиеш. Срокны озынайту ордерда күрсәтелгән эш тәмамлану срокы узганчы кимендә биш календарь көн кала башкарыла.

2.21. Финанслау булмау сәбәпле эшләр туктатылганда, ордер эшләр заказчысына эш башкару хокукуыннан башка (бары тик төзелеш мәйданчығының коймасын һәм территориясен карап тотуга гына) төзелеш мәйданчығын карап тоткан өчен аңа тулы жаваплылык бирү белән яңадан рәсмиләштерелә.

Озак вакытлар финансланмаган очракта объектның эше туктатылып торырга (консерваланырга), ордер ябылырга мөмкин. Эше туктатылган (консерваланган) объектны карап тоту өчен заказ бирүче жаваплы.

2.22. Зур озынлыктагы трассаларда һәм автомобиль юллары кисешкән урыннара эш алыш барганды, Ордер һәр участокка эшләр срокларын билгеләп, аерым участокларга бирелә, ләкин сүткәргеч, канализация, жылыштық трассасы, газүткәргеч өчен 100 п.м һәм телефон һәм электр кабельләре өчен 200 п. м дан артык түгел, һәм автоюллар киселешендәге эшләр өчен һәрберсенә аерым бирелә.

2.23. Әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән очракларда ордерларны рәсмиләштерүнең гамәлдәге тәртибе үзгәртелергә мөмкин.

Әгәр рәхсәт итегергә тиешле эшләр башкарыла торган территория түбәндәге хәлдә булса, күрсәтелгән очраклар эш башкару дип таныла:

- хәрби хәлдә;
- гадәттән тыш хәл режимында;
- террорчылыкка каршы операция уздыру зонасында;
- табигый бәла-каза нәтижәләрен бетерү зонасында н.б.

3. Инженерлык-коммуникация (җир), ремонт һәм башка эшләрне башкару тәртибе

3.1. Киләсе елда җир асты чөлтәрләрен, корылмаларын төзү яки реконструкцияләү (подрядчы яки хужалык ысулы белән) буенча эшләр башкарылырга тиешле оешмалар, төзелеш яки реконструкция өчен билгеләнгән трассаларның сыйымнарын күшүп, киләсе елның 1 октябренә кадәр Башкарма комитетка планлы гаризалар тапшырырга тиеш.

3.2. Өслеге камилләштерелгән япмалы магистраль урамнарда, юлларда һәм мәйданнарда җир асты коммуникацияләрен салуның һәм яңадан урнаштыруның төп ысулы – ябык ысул – төзек өслекне ачмый гына эшләү.

3.3. Өслеге камилләштерелгән япмалы магистраль урамнарда, проспектларда, юлларда һәм мәйданнарда инженерлык коммуникацияләрен салуның һәм яңадан урнаштыруның ачык ысулы бары тик вәкаләтле орган тарафыннан язма рәвештә бирелгән рәхсәт кәгазе буенча гына рәхсәт ителә.

3.4. Автомобиль юлларының машина йөрү өлешендәге автотранспортның хәрәкәтен вакытлыча чикләүне яисә туктатуны (туктатып торуны һәм урамны ябуны) таләп итә торган җир эшләре бары тик Башкарма комитет белән килемштереп кенә башкарыла.

3.5. Җир эшләре башланыр алдыннан заказчы яки эшләр башкаручы, җир эшләре башланганчы бер тәүлектән дә сонга калмычча, эшләр башкару урынында җир асты корылмалары яисә башка объектлары булган эксплуатация

хезмәтләре һәм башка оешмалар, учреждение вәкилләрен һәм физик затларны чакыртырга тиеш. Бу тәртип шулай ук жир эшләрен башкаруны килештерү қәгазенде жир эшләре башкарылачак кишәрлекнәң милекчеләре, кулланучылары булган, шулай ук чиктәш һәм параллель инженерлык чeltәrlәre, башка объектлары булган оешмалар яки физик затларны чакыру зарурлыгы күрсәтелгәn очракта кулланыла.

3.6. Ордерда күрсәтелгәn эксплуатация оешмалары һәм башка оешмалар житәкчеләре үзләренең вәкаләтле вәкилләренең эш башкару урынына килүләрен тәэмин итәргә тиеш. Бер үк вакытта жир асты корылмаларының, коммуникацияләрнең һәм башка мөлкәтнең сакланышын һәм зыян килүен кисәту максатыннан, эшләрне башкаруның аерым шартлары төгәлләштерелә һәм язмаcha теркәлә.

3.7. Эш башкаруга комачауламаса да, проектта күрсәтельмәгәn жир асты коммуникацияләре һәм корылмалары табылган очракта, жир асты эшләрен башкару тыела. Казу урынына коммуникацияләr һәm корылмалар хужалары чакырылырга тиеш. Бер үк вакытта коммуникацияләrне һәm корылмаларны заарланулардан саклау чарапары күрелергә тиеш. Кирәkle саклауны тәэмин иту мөмkin булмаган очракта, эшләr әлеге коммуникацияләr һәm корылмаларының хужалары беләn эшләr проектын килештергәnче туктатылырга тиеш.

3.8. Эшләr башланганды, жир эшләre башкаручы оешма, юридик яки физик зат эшләrне башкару урынын санитар нормалар һәm кагыйдәләr таләпләrenе ярашлы рәвештә киртәlәp ала һәm эш башкаручы оешма исемен, эшләrне башкару өчен җаваплы затны, телефон номерын куеп, ГОСТ нигезендә типик юл билгеләre беләn жиһазландыra.

3.9. Кич һәm төnlә коймаларда Россия Федерациясендә юл хәрәкәте кагыйдәlәrendә карапган яктылык кайтаручы кисәtu билгеләre булырга тиеш. Йөrүne ябуны таләp итә торган юлларны казыганда юл билгеләre урнаштырыла һәm Россия Федерациясе Эчке эшләr министрлыгы органнарында расланган схемалар буенча йөru юnәleshләre билгеләnә. Караптыванда төшкәch, казу урыннары яктырылыла.

3.10. Жир эшләren башкарғанда якындагы территорияdә норматив санитар торыш, жәяүлеләr һәm транспорт хәrәkәte иминлеге, жир эшләre башкару зонасында урнашкан барлык предприятиеләr һәm оешмалар, учреждениеләr, торак, хезмәt, сәүdә биналары, уку һәm балалар учреждениеләrenе керү һәm якын килү тәэмmin итelerгә, эш хәlenдә булырга тиеш. Траншеялар аша жәяүлеләr өчен чыгу юллары корылырга яисә күperләr урнаштырылырга тиеш. Жир эшләren башкаручы оешма қышын аларны кар һәm боздан системалы рәvештә чистартырга һәm ком сибергә тиеш. Ишегалларына (кварталларга) керүne тәэмmin иту мөmkin булмаган очракта, эшләr янгын сагы идарәse, авария газ хезмәte, үзэк район хастаханәsenenе ашыгыч медицина яrdәme станциясе, Эчке эшләr органнары һәm авария хәлендәge һәm оператив хезмәtlәre булган башка оешмалар беләn килештерелергә тиеш.

чикләрендә һәм құләмнәрендә башкарыла. Сүтеген асфальт катламы (скол) бер эш көне дәвамында чыгарылырга тиеш. Асфальтың 2 тәулеңтән артық вакыт сакларга рөхсәт ителми.

3.16. Камилләштерелгән өслеге булған урамнарда, юлларда, тротуарларда, мәйданнарда һәм төзекләндөрелгән башка территорияләрдә эшләр түбәндәге шартларны үтәп алып барыла:

1) эшләр житештерүү проекти нигезендә кыска участоклар белән башкарылырга тиеш;

2) андан соңғы участокларда эшләр, торғызу эшләрен һәм территорияне жыештыруны да керте, алдагы участокларда барлык эшләр тәмамланганнан соң гына рөхсәт ителө;

3) корылмаларның тышкы габаритларына карап, траншея кинлеге минималь булырга тиеш;

4) жир эшләрен башкаруга гамәлдәге кагыйдәләр нигезендә траншеялар һәм котлованнар бөтен тирәнлеккә беркетелергә яисә тиешле сөзәлеккә ия булырга тиеш.

3.17. Казу эшләре үткәрелгән урыннарда һәм алар янындагы территорияләрдә аккан су һәм кар суларын ағызып жиберүне эш башкаручы оешма тәэммин итәргә тиеш. Коеларны, яңғыр суларын жыя торгарәштәкәләрне һәм лотокларны саклау өчен коеларга, яңғыр суларына һәм лоткаларга керү мөмкинлеген тәэммин итүче агач щитлар һәм тартмалар кулланырга тиеш.

3.18. Гамәлдәге инженерлык коммуникацияләрен һәм алар белән кисешкән урыннарга турыдан-туры янын жирдә жир эшләре башкару, тиешле санитар нормалар һәм кагыйдәләр, эшләр башкару кагыйдәләре һәм эксплуатация оешмаларының норматив документлары таләпләре нигезендә гамәлгә ашырыла. Құрсәтелгән эшләр эшләр башкаручы күзәтүендә, шулай ук эксплуатацион хезмәтләр хужалары күзәтүендә башкарыла, алар урында грунтны кулдан эшләү чикләрен билгелиләр. Гамәлдәге жир асты коммуникацияләре һәм корылмалары янында, гамәлдәге жир асты коммуникацияләре һәм корылмалары хужалары белән килешмичә, жир механизмнарын, бәрмә инструментларын (ломнар, кирка, чөй, пневматик инструментлар и.б.) куллану, эшләрне оештыру проектинда каралган ераклыктан азрак булған аралыкларда экскаваторлардан файдалану тыела. Мондый очракларда эшләр кулдан гына башкарыла.

Жир эшләрен каткан һәм каты грунта башкарғанда, төшеп баручы клиник жайлланмаларны газүткәргечләргә, электр кабельләрен һәм башка жир асты коммуникацияләрен яки өч метрдан якынрак булған объектларга кадәр 5 метрдан да янын куллану тыела. Төшеп баручы клиник жайлланмаларны торактан турыдан-туры янында куллану тыела.

Гамәлдәге жир асты корылмаларына зыян китергән өчен жир эшләрен башкаручы оешмалар һәм физик затлар, шулай ук объекттта бу эшләрне башкару өчен жаваплы вазыйфаи затлар жаваплы.

3.19. Эшләр башкарғанда түбәндәгеләр тыела:

1) Россия Федерациясе Эчке эшләр министрлыгы бүлеге белән килештермичә юлларда эшләр башкару;

- 2) урамнарның якын-тире участокларның пычрануы һәм яңғыр канализациясенең тығылуы;
  - 3) суұтқәргеч торбалар, кюветлар һәм газоннарны күмү;
  - 4) газұтқәргечләрнең, жылылық трассаларының, электр линияләренең һәм элемтә линияләренең сак зоналарында материаллар һәм конструкцияләр урнаштыру;
  - 5) люкларның капкачларын, күзәту коеларын һәм камераларын, су ағызы рәшәткәләрен һәм яңғыр суын ағызы коеларын, юл буе лотокларын һәм кюветларын; үткәргеч торбаларны һәм дренажларны, геодезик билгеләрне, жир эшләрен башкару өчен бүлеп бирелмәгән юлның транспорт йөрү өлеше һәм тротуарларны туфрак яисә төзелеш материаллары белән күмү;
  - 6) траншеялардан, котлованнардан, коелардан юлларга, тротуарларга һәм төзекләндөрлөгө су чыгарту. Су әлеге участокта булган су жыю канализациясенә юнәлтелергә яисә шланглар һәм лотоклар буенча ағызылырга тиеш;
  - 7) расланган проектта каралмаган гамәлдәге жир асты корылмаларын кызыксынган оешма һәм Башкарма комитет белән килештермичә күчерү, хәтта әлеге корылма эшләр җитештерүгә комачауламаса да;
  - 8) гамәлдәге жир асты чөлтәрләре трассаларында нинди дә булса төзелмәләрнең һәм корылмаларның күчүе;
  - 9) законнарда билгеләнгән тәртиптә урыныннан алуга рәхсәт бирмичә, яшел утыртмаларны кисү һәм алыш ату, тамыр системасын ачу;
  - 10) шәһәр урамнары буйлап әкрен йөрешле транспорт һәм машиналар күчерү;
  - 11) геодезия хезмәте тарафыннан контроль-үтәту эшләрен башкарғанчыга кадәр, жир асты коммуникацияләре чыгулары булмаган, салынган траншеяларны (кабель, торбаларны салу өчен)күмү;
  - 12) өзелеш объектларын, инженерлық жир асты коммуникацияләрен эксплуатациягә кабул итү, һәм вәкаләтле органда килештерелгән башкарма схеманы үтәмичә,ордерны ябу
- 3.20.** Яшелләндөрелгән территориядә жир эшләре башкарғанда, казуны башкаручы оешма, предприятиеләр, учреждениеләр яисә физик затлар түбәндәгеләрне үтәргә тиеш:
- 1) яшелләндөрелгән территориядән файдаланучылар белән һәм вәкаләтле орган белән яшел утыртмалар зonasында төзелеш эшләре башлануын килештерергә һәм эшләрнең тәмамлануы турында ике көннән дә соңға калмыйча хәбәр итәргә;
  - 2) төзелеш материалларын сакламаска һәм газоннарда, шулай ук агачтан 2,5 м һәм куаклардан 1,5 м ераклыкта, машина кую урыннарын оештырмаска. Янучан материалларны туплау агач һәм куаклардан 10 метрдан да якынрак башкарылмый;
  - 3) төзелеш материаллары белән яшел утыртмаларны тутырмаска һәм пычратмаска;

4) килү юллары һәм күтәрелу краннары урнаштыру урыннары утыртмалардан читтә булырга һәм агачларның билгеләнгән коймаларын бозмаска тиеш;

5) агачларның һәм қуакларның тамыр системасы зонасында эшләүне тамыр системасына зыян китерми торган төп скелет тамырларыннан түбәнräк башкарырга;

6) жир эшләре башкарғанда жирнең өске уңдырышлы катламын алырга, өяргә (буртование) һәм саклап калырга һәм, табигатьне саклау чарапарын үткәреп, аны билгеләнгән урыннарга чыгаруны һәм бозылган жирләрне торғызуны тәэммин итәргә;

7) төзелеш территориясендә урнашкан агачларны 2 м биеклектәге тоташ калканнар белән киртәләргә. Щитларны агач кәүсәсеннән кимендә 0,5 м ераклыкта өчпочмак итеп урнаштырырга, шулай ук киртәли торган өчпочмак тирәли 0,5 м радиуслы агач түшәмә (настил) урнаштырырга;

8) шәһәр юлларын, мәйданнарны, ишегалларын, тротуарларны һәм башкаларны асфальтлаган вакытта, агач янында ким дигәндә 2 метр диаметрлы буш пространствоны калдырырга, алга таба тимер-бетон рәшәткә яки башка каплам урнаштырырга;

9) кабель, канализация торбалары һәм башка корылмалар салганда траншеяны 15 см юанлыктагы агач кәүсәсеннән кимендә 2 м, кәүсә калынлыгы 15 см булганда - 3 м, қуаклардан кимендә 1,5 м ераклыкта казырга, бу ераклыкны иң кырый скелет ботагы нигезеннән санап чыгарырга;

10) амәлдәге утыртмалар районында юлларны, тротуарларны һәм башка корылмаларны реконструкцияләгәндә һәм төзегәндә вертикаль тамгаларның, аларны тәшергәндә яисә арттырганда, гамәлдәгеләренә каршы үзгәрешләренә юл куймаска. Тамыр системасын салу яки ачу котылгысыз очракларда проектларда һәм катнашмаларда агач үсешенең нормаль шартларын саклау өчен тиешле жайланмалар күздә тотыла;

11) төзелеш эшләрен башкарғанда вәкаләтле орган күрсәткән урыннарга туфракны табигатьне саклау чарапарын уздыруга һәм бозылган жирләрне торғызуга чыгаруны тәэммин итәргә.

4. Авария эшләрен башкару һәм аларның нәтижәләрен бетерү тәртибе

4.1. Аварияләрне бетерү (авария хәлендәге телефонограмма буенча) инженер чөлтәрләрендә авария хезмәтләрен казу эшләрен башкаруга, эшләрне башкаруга ордерны алдан рәсмиләштермичә, бер тәүлек эчендә эшләп чыгарырга рөхсәт ителә.

4.2. Жир асты корылмаларында авария очраклары барлыкка килгәндә, аларны эксплуатацияләү процессында инженерлык коммуникацияләрендә яки төзелеш эшләрен башкаруга бәйле рәвештә, аларның нормаль эшләвен бозуга яки бәхетсезлек очраклары өчен алшартлар барлыкка килүгә китергән төзелеш эшләре башкарулуга бәйле рәвештә, күрсәтелгән инженерлык корылмаларын һәм коммуникацияләрен эксплуатацияләүче оешма кичекмәстән авария урынына бригаданы жибәрергә тиеш. Ул, үз вакытында хезмәт таныклыгы һәм

4.8. Авария-торгызыу эшләрен үткөрү объекты төзекләндерү һәм юл-ремонт эшләренең факттагы үтәлешен һәм аларның сыйфатын тикшергәннән соң, эшне башкаручы оешма вәкилләре, территория хужасы, Башкарма комитет вәкилләре, шулай ук РФ Эчке эшләр министрлыгы бүлеге вәкилләре катнашында (әгәр эшләр машина йөрү өлешендә башкарылган булса) контролльдән алына.

4.9. Планлаштырылган эшләрне авария хәлендәге төрдә башкару тыела. Мондый гамәлләрдә гаепле эшләрне башкаручылар гамәлдәге законнар нигезендә жаваплы.

4.10. Авария булган инженерлык чөлтәрләре хужалары төзекләндерү торышы өчен ике ел дәвамында жаваплы.

4.11. Гамәлдәге жир асты корылмаларын һәм коммуникацияләрне заарлаган өчен жаваплылыкны эшләрне башкаручы оешмалар һәм аларны башкару өчен жаваплы зат алып бара.

5. Жир эшләрен башкарғаннан соң торгызыу эшләре

5.1. Казу (актару, ачу) эшләрен башкарған оешма, предприятие, учреждение, физик зат, шәхси эшмәкәр бозылган газоннарны, яшел утыртмаларны, балалар һәм спорт мәйданчыкларын, кече архитектура формаларын, борт ташын һәм асфальт өслекне юлның яисә тротуарның бөтен киңлегендә торгызырга тиеш.

5.2. Урамнарда, тротуарларда һәм мәйданнарда траншеялар һәм котлованнар күмү Башкарма комитет вәкиленең техник контроле астында башкарыла. Гамәлдәге коммуникацияләр белән кисешү урыннарында траншея салу жир асты коммуникацияләрен файдаланучы оешма вәкилләре катнашында башкарыла. Эшләр башкару өчен жаваплы зат Башкарма комитетка һәм тиешле оешмаларга траншея һәм котлованнар күмә башлау вакыты турында вакытында хәбәр итәргә тиеш.

5.3. Әгәр казу (актару, ачу) (вскрытие) камилләштерелгән өслектә башкарылган булса, траншея һәм котлованны комлы-гравийлы катнашма белән күмәргә, каток белән тыгызларга һәм су сибәргә кирәк.

Камилләштерелмәгән өслекләр зонасында казылган очракта, траншея һәм котлованны шундагы грунт белән күмәргә, каток белән тыгызларга һәм су сибәргә кирәк.

5.4. Күмү сыйфаты һәм материалларны тыгызлау дәрәҗесе турында төзекләндерү эшчәнлеген тикшереп тору өчен вәкаләтле вазыйфаи затлар акт төзиләр. Траншеяны, тиешле дәрәҗәдә тыгызламыйча яисә башка технологик нормаларны бозып, кондицион булмаган грунт белән күмгәндә, күмү сыйфатын техник контролльдә тотучы зат эшне туктатып торырга, акт төзергә һәм аны гаеплеләрне жаваплылыкка тарту өчен административ хокук бозу турында беркетмә төзүгә вәкаләтле затларга тапшырырга хокуклы.

5.5. Урамның транспорт йөри торган өлешендә һәм тротуарларда яңадан күмү ком белән тыгызлап (су сиптереп), кышын бозы эрегән ком (талый песок) белән башкарыла Яшел зонаны (газоннарны) торгызу (яңадан күмү) казылган

5.13. Жир асты коммуникацияләре һәм корылмалары хужалары күзәтү коеларының һәм яңғыр суларын жыю чокырларының люкларын (капкачларын) урнаштырырга һәм юл өслекләре тигезлегендә тотарга тиеш. СНиП таләпләренә туры килмәгәндә люкларның биеклеген төзәту тиешле органнарның 48 сәгать дәвамында беренче таләбе буенча башкарлырыгра тиеш. Күзәтү һәм яңғыр суларын жыю коеларының һәм камераларның люклары ачык булу һәм коеларның люклары жимерелгән булу рөхсәт ителми. Аларны алмаштыру тиешле органнар таләп иткән вакыттан 2 сәгать эчендә башкарлырыгра тиеш.

Жир асты коммуникацияләре һәм корылмалары хужалары күзәтү коесын ремонтлаганды аның конструктив элементларын гына түгел, ә аңа totashkan асфальт өслекне дә тышкы люкның 20 см радиусында торғызырыгра тиеш.

5.14. Төзекләндерүне (юл өслеген, яшел утыртмаларны h.b.) торғызу эшләрен үз көче белән башкару мөмкинлеге булмаганда, оешма, предприятие, юридик һәм физик зат махсус оешмалар белән әлеге эшләрне башкару турында килем шәркәтләндерүн тиеш. Бу очракта күрсәтелгән шартнамә эшләрне башкаруга ордер рәсмиләштергән вакытта вәкаләтле органга тапшырыла.

Шартнамә төзү эшне башкаручы оешмадан төзекләндерү элементларын торғызу өчен жаваплылыкны төшерми.

Объектлар төзегәндә төзекләндерүнен элементларын (яшел зоналар, тротуарлар, борт ташларын) саклап калу мөмкин булмаган очракта, төзелеш заказчысы торғызуны үз хисабына башкара.

5.15. Оешмалар, предприятиеләр, учреждениеләр, юридик һәм физик затлар башкарған эш урамнар, тротуарлар, жәяулеләр юллары, газоннар, квартал эчендәге, ишегалдынdagы һәм башка территорияләр тулышынча төзекләндерелгәннән соң төгәлләнгән дип санала.

5.16. Икенче көнне, төзекләндерү эшләре тәмамланганнан соң, заказчы подрядчы оешма белән берлектә, Башкарма комитет вәкилләренә, территория хужаларына төзекләндерелгән юл өслекләре, газоннар һәм башка төзекләндерү элементларын тапшыра. Эшләрне тәмамлау датасы булып юлларны төзекләндерү, газоннарны һәм өслекләрне торғызу турындагы актка күл кую датасы санала.

5.17. Урамнарда һәм мәйданнарда жир эшләре башкарғанда, казуны (актару, ачу) контролльдә тотучы зат, органнар әлеге Кагыйдәләр бозылуны, ордерда куелган шартлар үтәлмәүне, траншеяне сыйфатсыз күмүне яисә юл капламаларын һәм яшел утыртмаларны сыйфатсыз торғызуны, үз белдеге белән казуны яки башка хокук бозуларны (техник проект, эшләр башкару проекти) ачыклаган очракта, эшләрне туктатып торырга һәм, законнарда каралған тәртиптә гаеплеләрне жаваплылыкка тарту өчен, вәкаләтле органга тәкъдимнәр жибәрергә хокуклы.

6. Гамәлгә яраксыз жири асты корылмаларын юк иту

6.1. Әгәр жири асты корылмасы искергән яки башка корылма белән алмаштырылган һәм шуңа бәйле рәвештә ул чөлтәрдән өзелгән булса, ул грунттан алынырга һәм акт белән рәсмиләштерелергә тиеш.

Гамәлгә яраксыз жири асты корылмаларын алу буенча эшләр шактый кыйммәт булса, түбәндәгә шартларны мәжбүри үтәгәндә, алар грунта калдырылырга мөмкин:

- 1) коелар кимендә 1 метр сүтеп бетерелергә һәм ком белән тутырылырга тиеш, ә капкачлар, рәшәткәләр һәм башка жиназлар алынган булырга тиеш;
- 2) коеларда һәм камераларда 300 мм һәм аннан зуррак диаметрлы торба үткәргечләрнең чыгу һәм керү тишекләре эйбәтләп ябыштырыла
- 3) зур размерлы кирпеч һәм бетон жири асты корылмалары таш материаллар белән тыгызлап ачылмаслык итеп каплана яисә ком сибелә;;
- 4) газүткәргечләр сүндерелә һәм өрдерелә;
- 5) электр кабельләре күмелергә тиеш.

6.2. Әлеге барлык чараплар әлеге корылмаларның башкарма сыйымнарында чагыла, алар акт белән бергә Башкарма комитетка тапшырыла.

7. Ордерны ябу тәртибе

7.1. Эшләр тәмамлангандан соң жири эшләрен башкаруга ордер алган оешма, предприятие, учреждение, шәхси эшмәкәрләр һәм физик затлар Башкарма комитетка түбәндәгә документларны тапшырырга тиеш:

- 1) Ордер ачылганда килештерелгән кызыксынуучы оешмалар тамгалары белән жири эшләренә ордерның төп нөсхәсе;
- 2) бозылган төзекләндерүне һәм юл өслекләре һәм жәяүлеләр тротуарларын тулысынча торғызу турында акт;
- 3) объектны эксплуатациягә кабул итү турында дәүләт комиссиясе акты (яңа төzelеш, реконструкция);
- 4) бозылган төзекләндерү торғызылгандан соң казылган урынның фотосурәтләре;
- 5) сак территориясендә жири эшләрен башкарганда археологик күзәтүләр яисә археологик казулар уздыру турында акт;
- 6) Башкарма комитет белән килештерелгән яңа салынган һәм реконструкцияләнгән инженерлык чөлтәрләрен һәм объектларын электрон рәвештә башкарма төшерү;
- 7) калдыклар барлыкка килгәндә - калдыкларны махсуслаштырылган оешмаларга тапшыру актлары;
- 8) яшел утыртмаларны алыа атканда, күчереп утыртканда яисә заарлаганда – компенсацион яшелләндерү буенча башкарылган эшләр актлары, яшел утыртмаларны тернәкләндерү актлары. Компенсацион яшелләндерү үткәрелмәгән очракта - яшел утыртмаларны жимергән өчен акчалата компенсация түләүне раслый торган түләү документлары;
- 9) бирелгән рөхсәттә күрсәтелгән срокларда шартлар үтәү.

7.2. Башкарылган эшләрне һәм төзекләндерү әшләрен кабул итү контролъдә туту органнары – Башкарма комитет, территория хужасы, РФ МФД бүлеге (юлларның йөрү өлешендә һәм тротуарда эшләр башкарғанда) һәм эшләр башкаручы вәкиле тарафыннан имзаланган акт белән рәсмиләштерелә.

7.3. Казыган урынга чыгып тикшерү үткәргәннән сон, теркәү кенәгәсендә Ордерны ябу турында тамга куела. Документлар белән ордер архивта ике ел дәвамында саклана.

1 нче күшүмтэ
Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы территориясендэ жир эшлэрен башкаруга ордер (рөхсәт) бирү тәртибе турында Нигезләмәгэ

БАШКАРЫР АЛДЫИННАН ОРДЕР АЛЫРГА КИРӘК БУЛГАН ЭШЛӘР ИСЕМЛЕГЕ

1. Төзелеш, реконструкция һәм капиталь ремонт.

1.1. Жир асты инженерлык чөлтәрләре:

- торбалы - сууткәргечләр, канализация, жылылык чөлтәрләре, нефть үткәргечләр һәм газуткәргечләр, яңғыр канализациясе, дренаж;

Кабельле - электр чөлтәрләре, элемтә чөлтәрләре, радио, телевидение, светофорлар, урамнарны яктыру.

1.2. Юллар, урамнарның йөрү өлеше, тротуарлар, борт ташы, аеруолосалары, терәк стеналар, газоннар, электр тапшыру линияләренең терәкләре, тышкы реклама чаралары, светофорлар, яктыртыла торган юл билгеләре, мәгълүмати қурсәткечләр.

1.3. Торак, административ һәм житештерү биналары.

1.4. Биналар (аерым торучы, күшүп төзелгән), вакытлыча жир өстө корылмалары:

- сәүдә, жәмәгать туклануы, көнкүреш хезмәте қурсәтү объектлары, автосервис, автомобилләргә ягулык салу станцияләре, ачык автостоянкалар һ.б. (Аларның коймаларын да кертеп).

2. Беренче катлардагы биналарда, корылмаларда урнашкан һәм гомуми файдаланудагы территориягә тышкы чыгуга ия торак булмаган биналарны реконструкцияләу, яңадан җиһазлау, яңадан планлаштыру һәм капиталь ремонтлау.

3. Биналар һәм корылмаларның, шул исәптән гаражларның фундаменты өчен котлованнар казу һәм субай сугу, карьерлар эшләү (грунтны алдан эшләү һәм төзелеш материаллары чыгару).

4. Биналар һәм корылмаларның сұты, инженерлык коммуникацияләрен чыгару (юк итү).

5. Биналарны һәм корылмаларны төзегәндә, реконструкцияләгәндә, капиталь ремонтлаганды яисә сұткәндә төзелеш мәйданчыгын әйләндереп алу.

6. Территорияләрне вакытлыча һәм стационар коймалар белән әйләндереп алу.

7. Бораулау:

7.1. Инженерлык-геология скважиналары.

7.2. Гидрология скважиналары.

7.3. Су өчен скважиналар һ.б.

7.4. Бораулап кертелә торган һәм тамырсыман субайлар.

8. Шурфларны ачу.

9. Фундамент нигезләрен ныгыту.

10. Фильтрауга каршы эшләр.

11. Территорияне төзекләндерү һәм яшелләндерү.

12. Планировка эшләре (грунтны кису һәм алыш ату, инкулекләрне һәм чокырларны күмү).

2 нче күшүмтә
Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы
территориясендә жир эшләрен башкаруга ордер (рөхсәт)
биру тәртибе турында Нигезләмәгә

Жир эшләрен башкаруга ____ номерлы ОРДЕР

" ____ " 20 ____ ел

Заказ бирүче: _____
(оешманың исеме яки гражданинның ф.и.а.и., адресы, телефоны.)

Эш башкаручы: _____
(подрядчы оешманың тулы исеме)

(эш башкару өчен жаваплы вазифаи затның фамилиясе, исеме, атасының исеме, телефон номеры)

Подрядчы оешманың адресы һәм телефон номеры: _____

Субподрядчы: _____
(подрядчы оешманың тулы исеме)

(эш башкару өчен жаваплы вазифаи затның фамилиясе, исеме, атасының исеме, телефон номеры)

Подрядчы оешманың адресы һәм телефон номеры:
_____

Жир эшләрен _____

адресы буенча башкарку рөхсәт ителә.

Эшләр башкарку тәртибе һәм ысулы _____

мәйданы _____ кв. м булган юл өслеген, мәйданы _____ кв. м булган тротуарның асфальт өслеген, гомуми мәйданы _____ кв. м булган жирле юлның асфальт өслеген, мәйданы _____ кв. м булган газонны бозып.

Эшләрне
елның _____ елның _____ башкарку рөхсәт ителә.

Житәкче _____

(имза)

" ____ " 20 ____ ел

Мөһер урыны.

Ордер Саба муниципаль районы Башкарма комитетының мөһереннән башка гамәлдә түгел.
Эшләрне ордер тулысынча рәсмиләштерелгәннән соң гына башкарырга.

Эшне түбәндәгә шартларны үтәп башкарырга:

- Казылган урынны билгеләнгән типтагы щит коймасы белән эйләндереп алу, төnlә электр лампалары белән яктырту. Щитларда оешманың исемен (хәрефләр һәм цифrlар 15 см зурлығында) күрсәтергә, юл билгеләрен урнаштырырга.
- Барлык материалларны һәм грунтны бары тик чикләнгән кишәрлек чикләрендә генә урнаштырырга, янадан күмү өчен яраклы булмаган грунтны күрсәтелгән урынга чыгарырга.
- Жир асты корылмалары коеларын грунт һәм төзелеш материаллары белән каплау тыела.

4. Траншея һәм котлованнарның откосын санитария нормалары һәм қагыйдәләре таләпләренә туры китерап башкарырга.

5. Жир эшләрен механизмнар белән башкарганда, эшләрне башкаруга җаваплы зат механизкалаштырылган ысул белән эшләрне башкару схемасын жир казу механизминары водителенә тапшырырга һәм урында эшләрнең чиген, сакланышы тәэмин ителергә тиешле корылмаларның урнашуын күрсәтергә бурычлы.

6. Жәяүлеләр хәрәкәте урыннарында күлтыхсалы күчеш күперләре төзергә.

7. Траншеяларны яңадан күмгәнче яңа сузылган инженерлык челтәрләрен, съемканы алга таба Башкарма комитетының вәкаләтле органына районның дежур планына теркәп кую өчен, геодезик башкарма съемка үткәрергә. Траншея һәм котлованнарны 20 - 25 см катламнар белән, бик яхшылап тыгызлап, ышкы вакытта кар, коры жир белән күмәргә. Юллардагы траншеяларны күмү, әлеге эшләр башлаганчы, телефон аша хәбәр итеп чакырылырга тиешле эксплуатацияләүче оешма вәкиле күзәтуе астында башкарылырга тиеш. Күмү сыйфаты турында акт төзергә.

8. Материалларны һәм артык грунтны жыештыруны казылган урынны күмү тәмамланганин соң 24 сәгать эчендә башкарырга.

9. Тикшерүче органнарга курсетү өчен, әлеге рөхсәт һәм сыйым һәрвакыт эш урыннда булырга тиеш.

Мин Саба муниципаль районы курсетмәләре белән расланган төзекләндерү қагыйдәләрен һәм югарыда курсәтелгән шартларны үтәргә, эшне вакытында башкарырга сүз бирәм һәм әлеге объектның тиешле материаллар, техника һәм эш көче белән тулысынча тәэмин ителүен раслыйм. Әлеге ордер буенча йөкләмәләрне үтәмеген өчен административ яки суд тәртибендә җаваплылык тотам.

Эшләрне башкаруга рөхсәт

елның _____ елның _____ озынайтылды

Нигез: _____.

Житәкчे _____
(имза)

"—" 20 ел Мәһер урыны.

Эшләрне башкаруга рөхсәт

елның _____ елның _____ озынайтылды

Нигез: _____.

Житәкче _____
(имза)

"—" 20 ел Мәһер урыны.

Тышкы төзекләндерүне өлешчә торғызу буенча эшләр (ышкы чорда) үтәлде. Акт,

20 ел.

Житәкчे _____
(имза)

"—" 20 ел Мәһер урыны

Жир эшләре тәмамланды, төзекләндерү буенча эшләр башкарылды.

Акт, 20 ел.

Житәкчे _____
(имза)

"—" 20 ел Мәһер урыны

З нче ушымта

Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы территориясендә жир эшләрен башкаруга ордер (рөхсәт) бирү тәртибе турында Нигезләмәгә

(Кемгә)

(муниципаль берәмлекнең

жирле үзидарә органы исеме)

(Кемнән)

(алга таба - мөрәҗәгать итүче).

(юридик затлар өчен - тулы исем, оештыру-хокукий форма, дәүләт теркәве турында белешмәләр; физик затлар өчен - фамилия, исем, атасының исеме, паспорт белешмәләре)

Жир эшләрен башкаруга ордер бирү турында ГАРИЗА

Объектта

(объектның исеме, адресы)

жир эшләрен башкаруга ордер бирүгезене сорыйм

Заказ
биручे

(заказчы оешмасының исеме)

өчен

(башкарыла торган эш төрләре)

Эшләр ____ елның ____ елның _____ башкарылачак

Эшләр башкару өчен җаваплы булып

/вазыйфасы, фамилиясе, исеме, атасының исеме, телефоны) тора

Гаризага түбәндәгө күчермә документлар теркәлә:

1. Юридик зат вәкиленең ордерны рәсмиләштерүгә шәхесен яисә вәкаләтләрен раслый торган документлар.

2. Заказчы, эшләр башкаручы һәм төзекләндерү эшләрен торғызучы оешма исеменнән гаризага кул куйган затның вәкаләтләрен раслый торган документ.

3. Эшләрне башкару (төзелешнең дәвамлылығы нормалары буенча) һәм бозылган юл өслеген, яшел үсентеләрне һәм төзекләндерүнен башка элементларын тулысынча торғызуның заказчы һәм төзелеш оешмасы житәкчелеге тарафынан расланган графигы. Кышкы чорда башкарыла торган эшләр графигында юл катламын торғызы һәм елның жылды вакытында утыртылғаннан соң аны яңадан торғызы сроклары күрсәтелө.

4. Инженерлык чeltәrlәren (M 1: 500) билгелгән _____ топосъемка күчермәсе, инженерлык коммуникацияләре трассаларын карау буенча бәяләмә.

5. Тирәнлеге 0,3 метрдан арткан очракта, объектларның урнашу урыны (вакытлыча яки дайми коймалар һәм киртәләр, төзелеш урманнарын һәм стационар каланчаларны, шәһәр инфраструктурасы элементлары, төрле материалларны, конструкцияләрне, жайланмаларны урнаштыру) билгеләнгән топографик сурәт (M 1:500) күчермәсе_____

6. Ордерны (подряд оешмасы көчләре белән эшләгән очракта) рәсмиләштерүне таләп итә торган эшләрне башкаруга подряд шартнамәсенең күчермәсе һәм төзекләндерүне (асфальт өслек) торғызы эшләрен башкаруга подряд шартнамәсенең күчермәсе.

7. Торғызылган юл катламының тығызлану сыйфатын контролдә тоту буенча эшләр башкаруга махсуслаштырылган лаборатория белән төзелгән килешүнен күчермәсе, һәм казу (актару, ачу) эшләре актының күчермәсе (әгәр эшләр транспорт йөргөн олешендә альп барыла икән).

8. Махсуслаштырылган (проект) оешма тарафынан эшләнгән һәм Россия Эчке эшләр министрлыгының Саба районы буенча булеге ЮХИДИ булекчәсе белән килештерелгән транспорт чараларының һәм жәяүлеләрнең юл хәрәкәтен оештыру схемасы.

9. Инженерлык эзләнүләре буенча эшләренең билгеле бер төренә (төрләренә) керту, проект документациясен әзерләү, капиталь төзелеш объектлары иминләгенә йогынты ясый торган капиталь төзелеш объектларын төзу, реконструкцияләү, капиталь ремонтлау буенча таныклык күчермәсе (СРО).

10. Утыртулар һәм деформацияләр булган очракта, биш ел эчендә төзекләндерү объектын кабат торғызы буенча гарантия йөкләмәсе (жир һәм төзелеш эшләрен башкаруга, инженерлык чeltәrlәren һәм коммуникацияләрне урнаштыру һәм үзгәртеп коруга һәм тышкы төзекләндерү элементларын бозу белән бәйле эшләрене башкаруга бирелгән ордерга кушымта).

11. Объектта юридик зат буларак чыгыш ясау хокукы булган җаваплы затны (прорабны) билгеләү түрүнда приказ.

12. Объектта төзекләндерү өчен җаваплы затны билгеләп кую түрүнда приказ.

13. Территорияне төзекләндерү түрүндагы шартнамәнең күчермәсе (төзекләндерү эшләрен житештерүченен үзе тарафынан башкаралмаса).

II. Инженерлык коммуникацияләрен авария-торғызы ремонтына бәйле рәвештә жир эшләрен башкаруга ордерны рәсмиләштерү өчен түбәндәгеләр тапшырыла:

- Эшләр башкару урынын жентекле географик (адреслы) беркеткән, авария-торғызы эшләрен башкару өчен җаваплы башкаручыны (мастерның Ф.И.АИ), эшләрне башкару срокларын күрсәткән ордер алу түрүнда хат

Авария хәлендәге телефонограмманы (факсограмманы) жибәрү белән бер үк вакытта аварияне бетерә торган оешма бер тәүлек эчендә Башкарма комитетта авария эшләрен житештерүгә ордер рәсмиләштерергә тиеш.

Кичке һәм төнгө вакытта, ял һәм бәйрәм көннәрендә Башкарма комитетта ордерны якындағы эш көнендә рәсмиләштерелгән очракта авария эшләрен башкарырга рәхсәт ителә;

- инженерлық чеңтәрләрен билгеләп (М 1:500) һәм коммуникацияләрне заарлау урынын күрсәтеп, Генераль планның күчермәсе;

- инженерлық коммуникацияләренә зиян килүү урынын билгеләү турында махсуслаштырылган лаборатория бәяләмәсенең күчермәсе;

- Торғызылган юл катламының тығызлану сыйфатын контролльдә тоту буенча эшләр башкаруга махсуслаштырылган лаборатория белән килешүү күчермәсе һәм яшерен эшләр акты күчермәсе (әгәр эшләр транспорт йөрү өлешендә алыш барыла икән); ;

- оешма чеңтәр компаниясе булмаса, чеңтәрләрне аеру акты (баланс тотучы акты);

- Утыртулар һәм деформацияләр булган очракта, биш ел эчендә төзекләндерүү объектын кабат торғызу буенча гарантия йөкләмәсе (инженерлық коммуникацияләренең авария-торғызу ремонтына бәйле рәвештә жир эшләрен башкаруга ордерга күшүмтә);

- 8. Махсуслаштырылган (проект) оешма тарафыннан эшләнгән һәм Россия Эчке эшләр министрлыгының Саба районы буенча бүлеге ЮХИДИ бүлекчәсе белән килештерелгән транспорт чараларының һәм жәяүлеләрнең юл хәрәкәтен оештыру схемасы.

- ордерны рәсмиләштерүү хокукуына ышанычнамә.

III. Ордерны озайту өчен түбәндәгеләр тапшырыла:

- электронный ордерның оригиналы;

- яңа чорга эшләр графиги;

- башкарылган һәм төгәлләнмәгән эшләрне күрсәтеп, башкарыла торган эшләргә эш сыйымы;

- Россия Эчке эшләр министрлыгының Саба районы буенча ЮХИДИ бүлеге белән эшләр башкару срокларын кабат килештерүү турында документ (асфальт өслеген бозганды һәм машиналар йөрү өлешен һәм тротуарны япканда).

Элегрәк тапшырылган документларның (ышаныч языы, подряд шартнамәсе h.b.) гамәлдә булу вакыты тәмамланган очракта, гариза бириүче аларның гамәлдә булу вакытын озайтырга һәм ордерны озайтканда күрсәтергә тиеш.

IV. Ордерны ябу өчен түбәндәгеләр тәкъдим ителә:

Ирекле формада гариза. Гариза эш тәмамланганчы өч көн кала бирелә;

Ордерның оригиналы;

- яңартылган юл катламының тығызлануын контролльдә тоту (машиналар йөрү өлешендә һәм тротуарда эшләр башкарған очракта) турында махсуслаштырылган лабораториянең бәяләмәсе;

- төзекләндерүү һәм юлларның жимерелгән элементларын яңадан торғызу эшләрен арадаш рәвештә кабул итү акты (кышкы чорда (IV-I кварталда) эшләр башкарылганда);

- кышкы төзекләндерүү элементларын бозуга бәйле эшләр башкарғаннан соң, башкарылган эшләрне һәм төзекләндерүнне торғызу эшләрен кабул итү акты. Элеге актка заказчы, подрядчы, Россия Эчке эшләр министрлыгының Саба районы буенча бүлегенең ЮХИДИ бүлеге (машина йөрү өлешендә һәм тротуарда эшләр башкарылган очракта), Саба муниципаль районының Башкарма комитеты вәкилләре имза сала

Сорату буенча сканерланган документларның төп нөсхәләрен тапшырырга жаваплылык алам.

(дата)

(имза)

(ФИАИ)

4 иче күшымта

Татарстан Республикасы Саба муниципаль районны терриориясендә жир эшләрен башкаруга ордер (рөхсәт) бирү тәртибе турында Нигезләмәгә

Яңа төзелешкә жир эшләренә ордер алу өчен кирәклө документлар исемлеге

1. Ордер (рөхсәт) алу өчен түбәндәгеләр тапшырыла:

а). Жир һәм төзелеш эшләрен житештерүгә ордер (рөхсәт) алуға, тышкы төзекләндерү элеменларын бозуга бәйле инженерлык чeltәrlәren һәм коммуникацияләрне һәм эшләрне жайга салуга һәм яңадан урнаштыруга гариза.

б). Шәхесне яки ордер рәсмиләштерүгә вәкаләтле юридик зат вәкаләтләрен раслаучы документлар.

в). Заказчы, эш башкаручы зат һәм төзекләндерүне торғызучы оешма исеменнән гаризаны имзалаған затның вәкаләтләрен раслаучы документ.

г). Заказ бирүче һәм төзелеш оешмасы житәкчелеге тарафыннан расланган эшләр башкару графигы (төзелешнәң дәвамлылығы нормалары буенча) һәм бозылган юл өслеген, яшел утыртмаларны һәм төзекләндерүнен башка элементларын тулысынча торғызу. Кышкы чорда башкарыла торган эшләр графигында юл катламын торғызу һәм елның жылы вакытында утыртылганнын соң аны яңадан торғызу сроклары күрсәтелә.

д). Инженерлык чeltәrlәren (M 1: 500) билгелгән _____ топосъемка күчермәсе, инженерлык коммуникацияләре трассаларын карау буенча бәяләмә.

е). Тирәнлеге 0,3 метрдан арткан очракта, объектларның урнашу урыны (вакытлыча яки даими коймалар һәм киртәләр, төзелеш урманнарын һәм стационар каланчаларны, шәhәр инфраструктурасы элементлары, төрле материалларны, конструкцияләрне, жайлланмаларны урнаштыру) билгеләнгән топографик сурәт (M 1:500) күчермәсе_____

ж). Ордерны рәсмиләштерүне таләп итә торган эшләрне башкаруга подряд шартнамәсенең күчермәсе (подряд оешмасы көчләре белән эшләгән очракта), төзекләндерү эшләрен (асфальт өслек) торғызу эшләрен башкаруга подряд шартнамәсенең күчермәсе.

з). Торғызылган юл катламының тыгызлану сыйфатын контролльдә тоту буенча эшләр башкаруга махсуслаштырылган лаборатория белән төзелгән килешүнен күчермәсе, һәм казу (актару, ачу) эшләре актының күчермәсе (әгәр эшләр транспорт йөрү өлешендә алыш барыла икән).

и). Махсуслаштырылган (проект) оешма тарафыннан эшләнгән һәм Россия Эчке эшләр министрлыгының Саба районы буенча бүлеге ЮХИДИ бүлекчәсе белән килештерелгән транспорт чараларының һәм жәryүлеләрнең юл хәрәкәтен оештыру схемасы.

к). Капиталь төзелеш объектларының иминлегенә йогынты ясый торган инженерлық эзләнүләре, проект документациясен әзерләү, капиталь төзелеш объектларын төзү, реконструкцияләү, капиталь ремонтлау буенча эшләрнең билгеле бер төренә (төрләренә) рөхсәт бирү турында таныклык күчермәсе (СРО).

л). Утыртулар һәм деформацияләр булган очракта, биш ел эчендә төзекләндерү объектын кабат торғызу буенча гарантия йөкләмәсе (жир һәм төзелеш эшләрен башкаруга, инженерлық чeltәrlәren һәм коммуникацияләрне урнаштыру һәм үзгәртеп коруга һәм тышкы төзекләндерү элементларын бозу белән бәйле эшләрне башкаруга бирелгән ордерга күчимтә).

м). Объектта юридик зат буларак чыгыш ясау хокукуы булган жаваплы затны (прорабны) билгеләү турында боерык.

н). Объектта төзекләндерү өчен жаваплы затны билгеләү турында боерык.

о) Территорияне төзекләндерү турындагы шартнамәнең күчермәсе (төзекләндерү эшләре житештерүченең үзе тарафыннан башкарылмаса).

п). Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларына салымнар, жыемнар һәм башка түләүләр буенча бурыч булмау турында белешмәләр (мөрәжәгать итүчедә булмаган очракта, жирле үзидарә органы тарафыннан ведомствоара хезмәттәшлек кысаларында мөстәкыйль соратып алына).

2. Инженерлык коммуникацияләрен авария-торғызу ремонтына бәйле рәвештә жир эшләрен башкаруга ордерны рәсмиләштерү өчен түбәндәгеләр тапшырыла:

а) Эшләр башкару урынын жентекле географик (адреслы) беркеткән, авария-торғызу эшләрен башкару өчен жаваплы башкаручыны (мастерның ФИӘ), эшләрне башкару срокларын күрсәткән ордер алу турында житәкче имzasы куелган хат.

Авария хәләндәге телефонограмманы (факсограмманы) жибәрү белән бер үк вакытта аварияне бетерә торган оешма бер тәүлек эчендә Башкарма комитетта авария эшләрен житештерүгә ордер рәсмиләштерергә тиеш.

Кичке һәм тәнгә вакытта, ял һәм бәйрәм көннәрендә Башкарма комитетта ордерны якынданда эш көнендә рәсмиләштерелгән очракта авария эшләрен башкарырга рөхсәт ителә;

б). инженерлык чeltәrlәren билгеләп (М 1:500) һәм коммуникацияләрне заарлау урынын күрсәтеп, Генераль планның күчермәсе;

в). инженерлык коммуникацияләренә зыян килү урынын билгеләү турында махсуслаштырылган лаборатория бәяләмәсенең күчермәсе;

г) Торғызылган юл катламының тыгызлану сыйфатын контролльдә тоту буенча эшләр башкаруга махсуслаштырылган лаборатория белән килешү күчермәсе һәм яшерен эшләр акты күчермәсе (әгәр эшләр транспорт йөрү өлешендә алып барыла икән);

д). оешма чeltәр компаниясе булмаса, чeltәrlәrне аеру акты (баланс тутучы акты);

е). Утыртулар һәм деформацияләр булган очракта, биш ел эчендә төзекләндерү объектын кабат торғызу буенча гарантия йөкләмәсе (инженерлык

коммуникацияләренең авария-торгызу ремонтына бәйле рәвештә жир эшләрен башкаруга ордерга күшымта)

ж.) Махсуслаштырылган (проект) оешма тарафыннан эшләнгән hәм Россия Эчке эшләр министрлыгының Саба районы буенча булеге ЮХИДИ бүлекчәсе белән килештерелгән транспорт чараларының hәм жәяулеләрнең юл хәрәкәтен оештыру схемасы.

з). Орденны рәсмиләштерү хокукуна ышанычнамә.

3. Ордерны озайту өчен түбәндәгеләр тапшырыла:

а) elek бирелгән ордерның оригиналы;
б. яңа чорга эшләр графигы;
в) башкарылган hәм төгәлләнмәгән эшләрне күрсәтеп, башкарыла торган эшләргә эш сыйымы;

- Россия Эчке эшләр министрлыгының Саба районы буенча ЮХИДИ булеге белән эшләр башкару срокларын кабат килештерү турында документ (асфальт өслеген бозганда hәм машиналар йөрү өлешен hәм тротуарны япканда).

Элегрәк тапшырылган документларның (ышаныч языы, подряд шартнамәсе h.б.) гамәлдә булу вакыты тәмамланган очракта, гариза бирүче аларның гамәлдә булу вакытын озайтырга hәм ордерны озайтканда курсәтергә тиеш.

4. Ордерны ябу өчен түбәндәгеләр тапшырыла:

а) ирекле рәвештә гариза. Гариза эш тәмамланганчы өч көн кала бирелә;
б) ордерның оригиналы;
в.) яңартылган юл катламының тыгызлануын контролльдә тоту (машиналар йөрү өлешендә hәм тротуарда эшләр башкарған очракта) турында махсуслаштырылган лабораториянең бәяләмәсе;
г). төзекләндерү hәм юлларның жимерелгән элементларын яңадан торгызу эшләрен арадаш рәвештә кабул итү акты (кышкы чорда (IV-I кварталда) эшләр башкарылганда);
д) тышкы төзекләндерү элементларын бозуга бәйле эшләр башкарғаннан соң башкарылган эшләр hәм төзекләндерү эшләрен яңадан торгызу буенча актлар. Элеге актка заказчы, подрядчы, Россия Эчке эшләр министрлыгының Саба районы буенча булегенең ЮХИДИ булеге (машина йөрү өлешендә hәм тротуарда эшләр башкарылган очракта), Саба муниципаль районы Башкарма комитеты вәкилләре имза сала.